

Tiesas (sestā palāta) 2021. gada 2. septembra spriedums (*Győri Itélőtábla* (Ungārija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu) – JZ/OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt., OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.

(Lieta C-932/19) ⁽¹⁾

(Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Patērētāju aizsardzība – Negodīgi noteikumi – Direktīva 93/13/EEK – 1. panta 2. punkts – 6. panta 1. punkts – Ārvalstu valūtā izteikts aizdevums – Starpība starp valūtas maiņas kursu, kas ir piemērojams aizdoto līdzekļu izmaksāšanas brīdī, un likmi, kas piemērojama to atmaksas brīdī – Dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēta negodīga noteikuma aizstāšana ar valsts tiesību normu – Valsts tiesas iespēja atzīt par spēkā neesošu visu līgumu, kurā ietverts negodīgs noteikums – Ar šo tiesisko regulējumu piešķirtās aizsardzības un patērētāja gribas attiecībā uz tā piemērošanu iespējamā ņemšana vērā)

(2021/C 431/26)

Tiesvedības valoda – ungāru

Iesniedzējtiesa

Győri Itélőtábla

Pamatlietas puses

Prasītājs: JZ

Atbildētājas: OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt., OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.

Rezolutīvā daļa

Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos 6. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram attiecībā uz aizdevuma līgumiem, kas noslēgti ar patērētāju, tiek atzīts par spēkā neesošu noteikums par valūtas maiņas kursa starpību, kas tiek uzskatīts par negodīgu, un kompetentajai valsts tiesai tiek uzlikts pienākums aizstāt to ar valsts tiesību normu, kurā ir prasīts izmantot oficiālo valūtas maiņas kursu, neparedzot iespēju šai tiesai apmierināt attiecīgā patērētāja prasību šo līgumu atzīt par pilnībā spēkā neesošu, pat tad, ja šī tiesa uzskatītu, ka šī līguma saglabāšana spēkā ir pretrunā patērētāja interesēm, it īpaši, ņemot vērā valūtas maiņas risku, kas saskaņā ar citu šī līguma noteikumu joprojām būtu jāuzņemas viņam, ciktāl šī pati tiesa savukārt, īstenojot savu suverēno novērtējuma brīvību – pār kuru šī patērētāja paustā griba nevar būt pārāka –, var konstatēt, ka šajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzēto pasākumu īstenošana ļauj atjaunot tiesisko un faktisko situāciju, kāda būtu bijusi šim patērētājam, ja nebūtu negodīgā noteikuma.

⁽¹⁾ OV C 161, 11.5.2020.

Apelācijas sūdzība, ko 2021. gada 3. septembrī *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro u.c.* iesniedza par Vispārējās tiesas (trešā palāta) 2021 gada 30. jūnija spriedumu lietā T-635/19 *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro u.c./Komisija*

(Lieta C-549/21 P)

(2021/C 431/27)

Tiesvedības valoda – itāļu

Lietas dalībnieki

Apelācijas sūdzības iesniedzēji: *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro*, *Montani Antaldi Srl*, *Fondazione Cassa di Risparmio di Fano*, *Fondazione Cassa di Risparmio di Jesi*, *Fondazione Cassa di Risparmio della Provincia di Macerata* (pārstāvji: A. Sandulli, S. Battini, B. Cimino, advokāti)

Otra lietas dalībniece: Eiropas Komisija

Prasījumi

Apelācijas sūdzības iesniedzēju prasījumi Tiesai ir šādi:

- atcelt spriedumu, ko Eiropas Savienības Vispārējā tiesa (trešās palāta) 2021. gada 30. jūnijā pasludināja lietā *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro u.c./Komisija* (T-635/19);
- līdz ar to, kā prasīts pirmajā instancē, atzīt un nospriest, ka Eiropas Komisija ir ārpuslīgumiski atbildīga par to, ka tā, sniedzama prettiesiskus norādījumus Itālijas valsts iestādēm, ir aizkavējusi Itālijas *Fondo Interbancario per Tutela dei Depositi* [Banku noguldījumu garantiju fonds, turpmāk tekstā – “FITD”] īstenotu *Banca delle Marche* rekapitalizāciju;
- tādējādi piespriest Eiropas Komisijai atlīdzināt apelācijas sūdzības iesniedzējiem nodarītos zaudējumus, kas novērtēti pēc apelācijas sūdzībā izklāstītajiem kritērijiem vai citā apmērā, kas tiktu atzīts par taisnīgu;
- vai katrā ziņā nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā izvērtētu pārējos pirmajā instancē celtās prasības pamatus;
- piespriest Eiropas Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.

Pamati un galvenie argumenti

1. Pirmais apelācijas sūdzības pamats: acīmredzama faktu un pirmajā instancē savākto pierādījumu sagrozīšana un izkroplošana, izšķiroša faktiskā apstākļa nepārbaudīšana, kā arī pamatojuma nelogiskums un kļūdainība

Vispārējās tiesas ieskatā, lietā iesniegtie pierādījumi esot nepietiekami, lai pierādītu, ka uz Itālijas iestāžu lēmumu izšķiroša ietekme bija Komisijai un ka šīs iestādes savukārt nelēma neatkarīgi, balstoties uz savu pašu vērtējumu par *Banca delle Marche* noregulējuma laiku, veidu un nosacījumiem. Īsumā – Vispārējās tiesas ieskatā, Itālijas iestāžu veikto *Banca delle Marche* noregulējumu būtībā esot izraisījusi tās maksātnespēja. Šī iemesla dēļ, lai gan Komisija radīja šķērslī/aizkavēja FITD glābjošu intervenci, tā nevarot tikt uzskatīta par atbildīgu par lēmumu par *Banca delle Marche* noregulējumu. Šāds izklāstījums ir acīmredzama pierādījumu sagrozīšana. Visi fakti, sniegtie pierādījumi, izrietošās norādes un dažādie tiesvedības gaitā iegūtie ierobežotas pieejamības dokumenti viennozīmīgi norāda uz to, ka Itālijas iestādes vienmēr ir rīkojušās atbilstoši no Eiropas Komisijas sniegtajiem konkrētajiem norādījumiem izrietošajai faktiskajai un nepārvaramajai ietekmei. Proti, no pirmās instances lietas materiāliem nepārprotami izriet: (i) ka Itālijas iestādes izmēģināja visus iespējamus alternatīvos risinājumus, lai izvairītos no *Banca delle Marche* noregulējuma, taču Eiropas Komisijas iebildumi tos padarīja neiespējamus; (ii) ka šie alternatīvie risinājumi būtu ievērojami mazinājuši kaitīgās sekas akcionāriem un obligāciju turētājiem.

2. Otrās apelācijas sūdzības pamats: LESD 340. panta otrās daļas pārkāpums un/vai kļūdaina piemērošana, it īpaši attiecībā uz Savienības tiesībās noteiktajiem nosacījumiem cēloņsakarības konstatācijai; pierādījumu efektivitātes un nastas principa pārkāpums

Pārbaudot cēloņsakarības esamību, Vispārējā tiesa esot acīmredzami sajaukusi zaudējumu “noteicošo” iemeslu ar “vienīgo” iemeslu. Komisijas rīcība varētu arī nebūt *Banca delle Marche* noregulējuma “vienīgais” iemesls. Tomēr, kā tas ir dokumentēts un kā to izvērsti pierādījuši apelācijas sūdzības iesniedzēji pirmajā instancē, šāda Komisijas rīcība ir nepārprotami bijusi tā “noteicošais” iemesls. Tādējādi, tā kā Vispārējā tiesa nekonstatēja cēloņsakarības pastāvēšanu vienīgi tāpēc, ka minētajai Eiropas iestādei pārņemta rīcība nebija apelācijas sūdzības iesniedzēju norādīto zaudējumu “vienīgais” iemesls, tā ir pieļāvusi acīmredzamu tiesību kļūdu jēdziena “pietiekami tieša cēloņsakarība” interpretācijā. No tā izriet LESD 340. panta otrās daļas pārkāpums un/vai kļūdainā piemērošana, kā arī pierādījumu efektivitātes un nastas principa pārkāpums.